

Goede Doelen
Nederland
brancheorganisatie

Moeilijke missie.

Goede doelen als steunpilaar civil society

Brancheorganisatie weer in dialoog met Haagse politici

Door: Redactie DDB

22-03-2024

Filantropie Verslag

In een volle zaal in het Haagse Perscentrum Nieuwspoort presenteerde Goede Doelen Nederland (GDN) de nieuwe publicatie 'Wat maakt goede doelen onmisbaar voor onze samenleving'. Journalist Frénk van der Linden modereerde op levendige en scherpe wijze een paneldiscussie met Haagse politici. De zaal deed actief mee.

DEN HAAG - Het was een levendige boel in Nieuwspoor. GDN, uit op meer erkenning en verankering in de Haagse beleidsmachine, presenteerde een vol programma. Op het podium gebeurde van alles. Preluderend op de boekpresentatie met daarin 21 praktijkvoorbeelden van goede doelen werden onder anderen Suzanne Laszlo van Unicef Nederland en Károly Illy van het Longfonds bevraagd over projecten en prioriteiten.

Beiden maakte snel duidelijk wat goede doelen onmisbaar maken in de samenleving. Laszlo zette uiteen hoe Unicef in Ivoorkust heeft ingegrepen door plastic afval om te zetten in bouwstenen voor schoolgebouwen. Illy vertelde hoe het Longfonds zich samen met KWF en de Hartstichting inzette voor een rookvrije generatie. Inmiddels voert hij een kruistocht tegen het 'vapen' (e-sigaretten roken - red.) en de 'bijna misdadige desinformatie' daaromtrent van de tabaksindustrie.

Waardevolle pijler

De Haagse presentatie van GDN in Nieuwspoor, de tweede binnen een half jaar, komt nadat de Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie (SBF) zijn opgeheven. De SBF vertegenwoordigde de belangen van 250 door het CBF erkende goede doelen, ongeveer 350 vermogensfondsen en corporate foundations en nog eens een kleine dertig kerkgenootschappen. Zichtbaarheid in Den Haag is hard nodig want daar is te weinig oog voor de civil society als derde en waardevolle pijler in de samenleving, naast de overheid en de markt.

De nieuwe GDN-publicatie werd officieel aangeboden aan de panelleden. Het boek is voor de vele nieuwe Tweede Kamerleden sowieso een aantrekkelijke inleiding in de wereld van de goede doelen. De publicatie kent twee dimensies: goede doelen maken de samenleving beter (door het aanpakken en oplossen van maatschappelijke vraagstukken) en goede doelen vormen de samenleving (ze zijn verbindend en betekenisvol voor de samenleving).

Agenderen en oplossen

Beide dimensies vallen uiteen in elk drie functies. Enerzijds helpen en oplossen (denk aan de KNRM), innoveren en veranderen (Nierstichting) en signaliseren en agenderen (Longfonds); anderzijds zingeving en voldoening (denk aan het Rode Kruis), sociale cohesie (NL Doet) en veerkracht (initiatieven van het Leger des Heils tijdens de coronacrisis). Baukje Stam en Impact House Grant Thornton tekenden voor onderzoek & ontwikkeling ten behoeve van het boek.

Naast 21 praktijkvoorbeelden bevat het boek rake noties van opinieleiders. 'Nederland zou knarsend en piepend tot stilstand komen als goede doelen ermee zouden stoppen', aldus Kees Zevenbergen, voormalig directeur van Cordaid. Hij doelde op de natuurbescherming, dierenopvang, daklozenopvang, schuldhulpverlening, onderzoek naar ziekten et cetera. Allemaal keihand nodig in de vastgelopen participatiemaatschappij van Rutte IV.

Kleinere goede doelen

De panelleden erkenden de waarde van de goede doelen voor de samenleving en beaamden dat het functioneren van goede doelen speelruimte vereist. Nicolien van Vroonhoven (NSC) nodigde goede doelen uit naar de politiek te komen met hun noden. Suzanne Kröger (GL-PvdA) sprong in de bres voor kritische goede-doelenorganisaties die op weerstand stuiten. Henk Vermeer (BBB) brak een lans voor kleinere goede doelen die niet vermalen mogen worden door regelgeving die vooral bestemd is voor grotere goede doelen.

Uit de zaal kwamen enkele scherpe vragen waarop geen pasklare antwoorden volgden. Michael Rutgers, oud-directeur van het Longfonds vroeg om belangrijke financieringsbronnen als goede-doelenloterijen, schenkingen en nalatenschappen - blijvend te faciliteren. Een actuele en relevante vraag nu de evaluatie van de giftenaftrek van demissionair staatssecretaris Van Rij als een zwaard van Damocles boven de goede-doelensector hangt.

Interessante puzzel

Directeur-bestuurder Rina Molenaar van de stichting Woord en Daad, die werkt vanuit bijbels perspectief aan duurzame verandering voor mensen in armoede, meldde dat ze sympathieke zaken had gehoord, onder andere over meer ruimte voor goede doelen. Zij vroeg zich wel af hoe partijen de samenwerking met elkaar precies zien. Een interessante puzzel voor Odiel Evenhuis, coördinerend beleidsmedewerker Filantropie en Kansspelen bij het ministerie van Veiligheid & Justitie?

In de slotfase klonken rake woorden van ervaren professionals. Filantropie-expert Rien van Gendt wees op de functie van filantropie als luis in de pels van de overheid. Voormalig SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan - tegenwoordig onder meer in de Raad van Advies van de Stichting Intern Toezicht Goede Doelen - constateerde dat goede doelen het beste in mensen losmaken en dat zulks niet alleen goed is voor goede doelen zelf maar ook voor het land. Een sonoor slotakkoord.

GDN-directeur Margreet Plug kan terugblikken op een welbestede middag. Ze blijft geloven in het voortdurend voeren van het open gesprek met politici en beleidsmakers. Ook bekommert ze zich om consumentenbescherming van de talloze Nederlandse huishoudens die geven aan goede doelen. Zonder zorgen is ze niet. De regeldruk is toegenomen en de ruimte voor de *civil society* moet permanent bevochten worden.

Een uitgebreider verslag met reflecties van GDN-directeur Margreet Plug zal verschijnen in onze komende Nieuwsbrief op donderdag 4 april.

Alles over goede doelen op www.goededoelen.nl

Het Haagse panel, v.l.n.r.: Wendy van Eijk (VVD), Suzanne Kröger (GL-PvdA), Eduard Nazarski (o.a. ex-Amnesty International), Henk Vermeer (BBB), Marianne Visser (voorheen WRR) en Nicolien van Vroonhoven (NSC).

